

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16C/118/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116208746
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Libuša Záthurecká
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6116208746.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Libušou Záthureckou v právnej veci žalobcu U.. Z. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XXXX/XX, XXX XX V., právne zastúpený Advokátska kancelária Perhács, s.r.o., so sídlom Jelenec 353, 951 73 Jelenec, IČO: 51 864 983 proti žalovanej Slovenskej republike, v konaní zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, IČO: 00 166 481, o zaplatenie nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 16 800 Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Vo zvyšku žalobu zamietla.

III. Žalovaná má nárok na náhradu trov tohto konania voči žalobcovi podľa pomeru úspechu v konaní vo výške 48,52 %, ktoré je žalobca povinný zaplatiť žalovanej v lehote 3 dní odo dňa rozhodnutia o výške trov samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca si žalobou uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a navrhol, aby mu žalovaný zaplatil náhradu škody 4 991,90 Eur a nemajetkovú ujmu 75 000 Eur.

2. Okresný súd Banská Bystrica vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 16C/118/2016-144 zo dňa 14. 06. 2017. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 44 991,90 Eur a vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu škody a nemajetkovú ujmu vo výške 40 000 Eur.

3. V dôsledku odvolania žalovaného druhoinštančný súd v Banskej Bystrici pod č. k. 15Co/49/2018-176 zo dňa 10. 04. 2019 potvrdil rozsudok vo výroku, ktorým uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi 4 991,90 Eur. Rozsudok vo výroku, ktorým zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 40 000 Eur a vo výroku o trovách konania vec zrušil a vec vrátil na nové rozhodnutie.

4. Žalobca sa domáhal nemajetkovej ujmy z dôvodu, že trestné stíhanie jeho osoby, ku ktorému došlo a ktoré bolo realizované v rozpore so zákonom a ústavou garantovanými právami je spôsobilé vyvolať popri vzniku materiálnej škody aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv. V danom prípade iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu, ktorá mu bola spôsobená nezákonnými rozhodnutiami a nesprávnym úradným postupom najmä vzhľadom na závažnosť nesprávneho úradného postupu, nezákonného vznesenia obvinenia a v neposlednom rade na kriminalizáciu jeho osoby.

5. Uznesením vyšetrovateľa 3. inšpekčného oddelenia odboru inšpekčnej služby, sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa v zmysle § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona.

6. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia sp. zn. ČVS:SKIS-108/IS-3-V-2011 zo dňa 07. 09. 2011 podal žalobca sťažnosť.

7. Sťažnosť bola uznesením Vojenskej obvodovej prokuratúry sp. zn. OPv 62/11 zo dňa 19. 10. 2011 zamietnutá.

8. Dňa 24. 04. 2013 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava I obžalobu na žalobcu pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa v zmysle § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona.

9. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7T/28/2013 zo dňa 20. 03. 2015 bol žalobca spod obžaloby oslobodený.

10. Prokurátor podal proti rozsudku okresného súdu opravný prostriedok.

11. Krajský súd v Bratislave uznesením pod sp. zn. 3To/74/2015 zo dňa 18. 11. 2015 odvolanie zamietol.

12. Žalobca uviedol, že je preukázané, že bol nespravodlivo trestne stíhaný od 07. 09. 2011 do 18. 11. 2015, teda viac ako štyri roky (50 mesiacov). Počas doby nespravodlivého trestného stíhania sa musel zúčastňovať na úkonoch prípravného konania tzv. policajného vyšetrovania a po podaní obžaloby aj na konaniach pred súdom. Účasť na výsluchoch počas policajného vyšetrovania a účasť na hlavnom pojednávaní pred súdom rovnako ako hrozba trestu odňatia slobody u neho zanechali trvalé následky a spôsobili mu neopísateľné stresy a psychickú traumu. Toto všetko sa prejavilo na jeho zdraví. Počas obdobia trestného stíhania neustále čelil neprijemnostiam, každý sa na neho pozeral ako na zločinca z policajných radov a svojim klientom musel a musí dodnes vysvetľovať, že bol trestne stíhaný nezákonne. To, že sa žiadneho skutku nedopustil musel vysvetľovať nielen svojej rodine, ale aj blízkym priateľom, známym. Nezákonné trestné stíhanie malo negatívny vplyv na jeho podnikanie, mnohí obchodní partneri s ním rozviazali spoluprácu, lebo nechceli byť spájaní s trestne stíhaným bývalým policajtom. Počas trestného stíhania sa ocitol v izolácii, vo všetkých oblastiach života, či už verejného, rodinného alebo pracovného. Prišiel o mnohých známych, priateľov, klientov, ktorí mu už viac nedôverovali. Napriek právoplatnému oslobodeniu v očiach mnohých ľudí zostane ako bývalý policajt, zločinec. Trestné stíhanie mu spôsobilo také neopísateľné stresy a psychickú traumu, ktoré sa závažným spôsobom prejavilo na jeho zdraví, krátko po vznesení obvinenia v októbri 2011 veľmi závažne ochorel a bola mu diagnostikovaná rakovina v novembri 2011. Bol hneď hospitalizovaný, počas liečenia opakovane a po dobu pol roka postupoval chemoimunoterapiu ako aj ďalšie režimové opatrenia spojené s liečbou. Samotné liečenie trvalo vyše jedného roka a vyžiadalo si aj kompletnú zmenu jeho životného štýlu. Uvedené ochorenie, jeho následky a obmedzenia spojené s jeho liečením spôsobili o to väčší zásah nezákonného uznesenia do jeho osobnostných práv. Je vedecky dokázané, že jedným zo základných spúšťačov rakovinových ochorení je vyvolanie stresu, pretože človek, ktorý zažíva vysoký stres si tým oslabuje imunitný systém. Uplatnil si nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 75 000 Eur, ktorú považoval za primeranú z dôvodu, že došlo u neho k oveľa závažnejšiemu zásahu do osobnostných práv ako v iných prípadoch z dôvodu, že skutok, za ktorý bol stíhaný mal spáchať ako policajt, teda verejný činiteľ pritom bol a naďalej je bezúhonný a má čistý register trestov. Trestné konanie spôsobilo zásah do jeho osobného a profesionálneho života. Dodnes pociťuje závažné následky. Vznesením obvinenia došlo k zníženiu jeho spoločenského postavenia vo vzťahu k profesii, rovnako k narušeniu rodinných vzťahov, čo viedlo k celkovému napätiu rodinných pomerov. Osobitne psychicky zle znášali celú situáciu manželka a dcéra.

13. Po rozhodnutí druhoinštančného súdu žalobca zotrval na žalobe a výške náhrady nemajetkovej ujmy s tým, že limitáciu výšky náhrady nemajetkovej ujmy (§ 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z.) nemožno aplikovať na jeho prípad, pretože nezákonné uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané dňa 07. 09. 2011, teda pred dňom nadobudnutia účinnosti citovaného ustanovenia (pred 01. 01. 2013).

14. Argumentácia žalobcu o nemožnosti aplikácie § 17 ods. 4 na jeho prípad sa opiera o rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR, poukázal na Nález Ústavného súdu SR zo dňa 24. 01. 2017 sp. zn. III.ÚS

754/2016-42 (str. 25, bod 30) „Vzhľadom na to, že kritériá ustanovené v § 17 ods. 3 zákona a že limitáciu výšky náhrady nemajetkovej ujmy nemožno aplikovať na prípady, keď nezákonné uznesenie o začatí trestného stíhania bolo vydané pred dňom nadobudnutia ich účinnosti (vo vzťahu k § 17 ods. 3 pred 01. 01. 2009 a vo vzťahu k § 17 ods. 4 pred 01. 01. 2013), všeobecné sudy vo veci sťažovateľky týmito viazané neboli a bolo vecou všeobecných súdov, aby z právneho poriadku kritériá podľa ktorých posúdia výšku náhrady nemajetkovej ujmy vyvodili. Žalobca zároveň poukázal na citovaný nález bod 33 a bod 36 s tým, že z citovaného nálezu vyplýva nielen nemožnosť aplikácie § 17 ods. 4 zákona a prípady, keď nezákonné uznesenie bolo vydané pred 01. 01. 2013, ale i skutočnosť, že je vecou všeobecných súdov, aby kritériá podľa ktorých posúdia výšku náhrady nemajetkovej ujmy vyvodili z právneho poriadku a nelimitovali ju mechanickým porovnávaním odškodňovania iných prípadov upravených v iných právnych normách. Vždy je nevyhnutné vychádzať z osobitných okolností veci. V prípade mechanického prenášania limitov právnej úpravy iných prípadov odškodnenia by to muselo znamenať predchádzajúce posúdenie tam stanovenej výšky odškodnenia z hľadiska spoločenskej spravodlivosti. Zároveň žalobca navrhol, aby súd pri rozhodnutí akceptoval právne závery vyslovené v danom náleze a nebral do úvahy právne závery krajského súdu v časti aplikácie § 17 ods. 4. Zároveň žalobca žiadal okresný súd, aby bral do úvahy aj odmietavý postoj žalovaného, ktorý nielenže sa bráni zodpovednosti za vzniknutú ujmu, ale postráda akékoľvek prejavy ľútosti, ospravedlnenia, či priznania si chyby za nezákonné trestné stíhanie.

15. Žalovaný navrhol žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy zamietnuť. Mal za to, že trestné stíhanie a teda uznesenie o vznesení obvinenia bolo vznesené zákonne a je možné považovať za zákonné podanie aj obžaloby prokurátorom OP Bratislava. Žalobca v žalobe tvrdí, že trestné stíhanie mu spôsobilo veľký stres, ktorý viedol k jeho onkologickému ochoreniu. Doložil lekárske správy preukazujúce jeho ochorenie, avšak nepreukazujú súvislosť trestného stíhania so vznikom tohto ochorenia. V odvolaní žalovaný uvádzal, že z výpovedí svedkov priamo nevyplýva priama súvislosť trestného stíhania a zhoršeného sociálneho postavenia žalobcu ako aj vzniku jeho choroby. Svedkovia predniesli len všeobecné subjektívne tvrdenia a nie je dostatočne preukázaná priama príčinná súvislosť medzi trestným stíhaním a údajnou spôsobenou sociálnou ako aj psychickou traumou. Priznaná suma je neprimeraná. Po rozhodnutí druhoinštančného súdu žalovaný uviedol, že sa nestotožňuje s názorom žalobcu, že v predmetnej veci nemožno aplikovať limitáciu výšky náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., nakoľko nezákonné uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané dňa 07. 09. 2011, teda pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto ustanovenia (ktoré nadobudlo účinnosť dňa 01. 01. 2013). Podľa uvedeného zákonného ustanovenia výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa ods. 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, a to zákona č. 215/2006 § 5 ods. 1, v zmysle ktorého ak bola trestným činom spôsobená smrť poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume 50-násobku minimálnej mzdy, v prípade, ak bola spôsobená poškodenému ujma na zdraví znásilnením alebo sexuálnym násilím má poškodený nárok na vyplatenie 10-násobku minimálnej mzdy. Podľa § 6 zákona celková suma odškodnenia nesmie presiahnuť 50-násobok minimálnej mzdy. Vyššie uvedený rozsah prevzal aj v súčasnosti účinný zákon č. 274/2017 Z. z. v § 12 a § 13.

16. Otázku, či ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. sa môže, resp. nemôže vzťahovať na právne vzťahy založené pred 01. 01. 2013 riešil NS SR v uznesení zo dňa 24. 07. 2018 sp. zn. 3Cdo/19/2018. V rozhodnutí NS SR konštatoval, že na záveroch dovolacieho súdu o povinnosti všeobecného súdu určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, ako aj judikatúru Ústavného súdu SR a ESLP ku ktorým dospel dovolací súd skôr už v rozhodnutiach (uznesenie NS SR č. k. 6MCdo/15/2012 zo dňa 30. 09. 2013), nezmenili neskôr nič ani zákon č. 517/2008 Z. z. a č. 412/2012 Z. z.. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 412/2012 Z. z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov je pokračovaním už v nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí ESLP. Najvyšší súd odkázal aj na závery Európskeho súdu pre ľudské práva, na ktoré poukázal aj druhoinštančný súd v rozsudku č. k. 15Co/49/2018 zo dňa 10. 04. 2019. Podľa názoru ESLP náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti a pri určovaní výšky treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy, ktorá musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti. Napokon ESLP zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia

alebo obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanej za telesné zranenia alebo násilné činy. Tieto východiská následne zhrnul NS SR v uznesení zo dňa 17. 10. 2018 sp. zn. 7Cdo/100/2017. Na pojednávaní žalovaný uviedol, že zo svedeckých výsluchov vyplýva, že trestné stíhanie žalobcu zasiahlo do jeho pracovnej sféry ako aj jeho rodinného života, avšak nešlo o taký zásah, ktorý by odôvodňoval priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, postačovalo samotné konštatovanie porušenia práva. Žalobca nepreukázal, že v dôsledku trestného stíhania toto malo vplyv na jeho psychiku, nepreukázal, že by navštívil psychológa, psychiatra, preto navrhol, aby na túto skutočnosť súd neprihliadal. Zároveň nebola preukázaná príčinná súvislosť trestného stíhania s vyvolaním onkologického ochorenia u žalobcu a preto ju nemožno brať pri priznaní nemajetkovej ujmy do úvahy. Pokiaľ poukazoval na právne predpisy na ktoré je potrebné prihliadať bolo by možné priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 19 000 Eur pri použití minimálnej mzdy v roku 2015, kedy bol žalobca v konaní oslobodený.

17. Právny zástupca žalobcu uviedol, že žalovaná naďalej prejavuje odmietavý postoj bez akéhokoľvek ospravedlnenia, resp. ľútosť. Výsluchy svedkov jednoznačne preukázali negatívne následky trestného konania ako celku, ktoré trvajú dodnes. Právny zástupca žalobcu poukázal, že moderná európska judikatúra povinnosť dokazovať nemajetkovú ujmu nevyžaduje od čoho upúšťa aj naša judikatúra, poukázal na rozhodnutie NS SR č. k. 3Cdo/137/2008, lebo trendom sa stáva skutočnosť, že nemajetková ujma vzniknutá už samotným porušením, resp. zásahom do práv a slobôd každého človeka, preto nie je potrebné demonštrovať, že takýto zásah niesol aj ujmu, ktorá sa prejavila navonok vo vzťahu k tretím osobám, príležitostiam, očakávaniam a narušila dôstojnosť človeka v očiach iných. Takýto prístup označuje aj Európsky súd pre ľudské práva za príliš formalistický, napríklad vo veci Z. c/a V. zo dňa 02. 10. 2010 sťažnosť č. 9411/05. Opakovane poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR č. k. III.ÚS 754/2016, ktorý vychádza aj z rozhodovacej činnosti európskeho práva a súdy nemôžu striktné vykladať zákony s odkazom na iný zákon.

18. Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

19. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

20. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

21. Podľa § 15 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

22. Podľa § 17 zákona ods. 1 až 4 č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadošťačením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom

uplatnení. Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu 8a).

23. V konaní nebolo sporné, že si žalobca uplatnil nároky vyplývajúce zo zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu bola spôsobená podľa § 3 ods. 1 písm. a/ nezákonným rozhodnutím, a to uznesením č. k. ČVS:SKIS-108/IS-3-V-2011 zo dňa 07. 09. 2011.

24. V konaní bolo preukázané, že žalobca podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. podal písomnú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na Ministerstvo vnútra SR zo dňa 15. 02. 2016. Ministerstvo vnútra SR v súlade s § 4 ods. 3 a § 15 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. odstúpilo žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky listom zo dňa 24. 02. 2016. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky Bratislava listom zo dňa 14. 04. 2016 žiadosť odmietla s tým, že náhrada škody z titulu nezákonného rozhodnutia neprichádza do úvahy.

25. Súd mal za to, že obrana žalovaného, že sa nejedná o nezákonné rozhodnutie v konaní neobstojí, pretože v čase vznesenia obvinenia boli splnené zákonné predpoklady pre takýto postup a v trestnom konaní nedošlo k porušeniu základných zásad trestného konania, preto samotný výsledok trestného konania (zastavenie trestného stíhania) nemusí vyvolať nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia ako základného predpokladu na vznik nároku na náhradu škody. Je evidentné, že žalovaná v rámci tejto argumentácie nesprávne viaže zákonnosť rozhodnutia na skúmanie porušenia nejakej povinnosti pri jeho vydaní, t. j. zákonnosť dáva do súvisu so zavinením, zodpovednosť štátu za škodu je koncipovaná ako objektívna zodpovednosť bez ohľadu na akékoľvek zavinenie s poukazom na § 3 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktoré priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. Nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nezákonným zásahom bola odčinená. Súdna prax systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (uznesenie NS SR č. k. 4Cdo/183/2009, č. k. 4MCdo/15/2009). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania). V Náleze Ústavného súdu SR IV.ÚS 159/12 sa uvádza: „k popretiu podstaty a zmyslu základného práva podľa článku 46 ods. 3 Ústavy SR dochádza takým výkladom ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého sa vyžaduje, aby zrušujúce rozhodnutie vydané na základe mimoriadneho opravného prostriedku výslovne konštatovalo nezákonnosť zrušeného právoplatného rozhodnutia, či už vo výroku alebo v odôvodnení, ak na takéto konštatovanie nedávajú procesné pravidlá súdneho konania, žiadny priestor a ak sa má v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. takéto posúdenie uskutočniť na základe zohľadnenia okolností konkrétneho prípadu. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené zastavením trestného stíhania je potrebné hľadať nielen v článku 46 ods. 3 Ústavy SR a článku 36 ods. 3 listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát považovaný za právny štát musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorými zasahujú do základných práv jednotlivca. V takejto situácii nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie skutočne v trestnom konaní potvrdilo. Je právom a povinnosťou štátu zabezpečovať ochranu spoločnosti vyšetrovaním podozrení zo spáchania trestnej činnosti a jednotlivec je povinný v určenom rozsahu znášať obmedzenia z toho vyplývajúce avšak pokiaľ orgány činné v trestnom konaní dospejú k rozhodnutiu, ktoré sa neskôr ukáže ako nezákonné ide vo vzťahu k takto stíhanej osobe o postup porušujúci jej základné ľudské práva. Ak má byť jednotlivec povinný podrobiť sa úkonom trestného konania musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nespáchal dostane sa mu odškodnenia.

26. Súd poukazuje i na rozhodnutie druhoinštančného súdu č. k. 15Co/49/2018 zo dňa 10. 04. 2019 bod 29 rozhodnutia, kde odvolací súd poukázal na rozhodnutie NS SR zo dňa 14. 10. 2015 sp. zn. 8Cdo/289/2014 uverejneného v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR 1/2016 pod poradovým číslom 6 v zmysle ktorého bol prijatý záver: „Ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody je podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. od 01. 01. 2013 generálna prokuratúra Slovenskej republiky“.

27. Súd mal potom za to, že žalobca v konaní preukázal predpoklady objektívnej zodpovednosti žalovaného za škodu, a to existenciu nezákonného rozhodnutia týkajúceho sa jeho trestného stíhania, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody, o čom svedčí aj rozhodnutie druhoinštančného súdu, ktorým došlo k potvrdeniu rozsudku okresného súdu v časti priznania náhrady škody vo výške 4 991,90 Eur, a to titulom majetkovej ujmy.

28. Súd mal za to, že v danom prípade iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením. V konaní zostala sporná nemajetková ujma. Žalovaný mal za to, že žalobca nepreukázal nemajetkovú ujmu a že v danom prípade postačuje samotné konštatovanie porušenia práva. V konaní bola sporná i výška priznanej nemajetkovej ujmy.

29. Právo žalobcu na náhradu škody vzniklo momentom vydania nezákonného rozhodnutia, a to uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 07. 09. 2011 s tým, že v danej veci mal súd za to, že je potrebné aplikovať ustanovenia § 17 v znení k tomuto dátumu. Zákonom č. 517/2008 Z. z. bol novelizovaný zákon č. 514/2003 Z. z. tak, že § 17 bol doplnený odsekmi upravujúcimi určenie kritérií, ktoré súd v rámci rozhodovacej činnosti zohľadňuje a zavedenie mechanizmu určovania minimálnej výšky nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch, ktorá sa bude odvíjať od priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR. Novela zákona č. 514/2003 Z. z. vykonaná zákonom č. 412/2012 Z. z. účinného od 01. 01. 2013, ktorým v § 17 došlo k zavedeniu limitu výšky náhrady nemajetkovej ujmy neobsahovala prechodné ustanovenia a Najvyšší súd SR konštatoval, že k definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty (Pl. ÚS 16/1995). Právo poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy vzniká momentom vydania nezákonného rozhodnutia bez ohľadu na to, že žalovateľným nárokom sa stáva až po splnení ďalších podmienok napríklad oslobodenie obžalovaného. Preto aplikovať ustanovenie § 17 v zmysle Novelu zákona č. 412/2012 Z. z. na prípady, keď uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané pred 01. 01. 2013 by znamenalo pripustiť, že hoci v čase pred nadobudnutím účinnosti novely vzniklo poškodenému právo na náhradu nemajetkovej ujmy vo vyššej výške, toto jeho právo v časti prevyšujúcej horný limit zavedený novelou zaniklo dňom jej účinnosti. Takýto prístup by popieral nielen princíp úplného odškodnenia, ale spôsobovalo by aj neprípustné odňatie už existujúceho práva, zásah do legitímnej nádeje poškodeného na satisfakciu a bol by porušený zákaz retroaktivity.

30. V uznesení č. k. 3Cdo/19/2018 zo dňa 24. 07. 2018 Najvyšší súd SR uviedol, že pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí byť zohľadnená aj judikatúra ESLP. Podľa názoru ESLP náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti, pri určovaní výšky treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy. Okrem toho ESLP vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti a musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy. Zákon č. 215/2006 Z. z. v zmysle ktorého v prípade, že trestným činom bola spôsobená smrť má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume 50-násobku minimálnej mzdy, pri trestnom čine znásilnenia alebo sexuálneho zneužívania za spôsobenú morálnu škodu stanovuje limit odškodnenia vo výške 10-násobku minimálnej mzdy.

31. V rozhodnutí NS SR č. k. 7Cdo/100/2017 zo dňa 17. 10. 2018 bola riešená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch s prihliadnutím na ustanovenie § 17, v ktorom súd riešil, či ustanovenie § 17 ods. 4 môže, resp. nemôže sa vzťahovať na právne vzťahy založené pred 01. 01. 2013. Stotožnil sa so záverom senátu 3C vyslovenom v uznesení č. k. 3Cdo/19/2018 zo dňa 24. 07. 2018 a Najvyšší

súd SR dospel k záveru, že na záveroch Najvyššieho súdu SR o povinnosti všeobecného súdu určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie ako aj judikatúry Ústavného súdu SR a EŠLP ku ktorým dospel najvyšší súd skôr už v rozhodnutiach, v ktorých bol uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nezmenili nič ani zákon č. 517/2008 Z. z. ani zákon č. 412/2012 Z. z.. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 412/2012 Z. z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov, je pokračovaním už v nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí EŠLP. Podľa názoru EŠLP náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (Z. U. v. F. M.). EŠLP tiež konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy a výška náhrady musí zohľadňovať výšku priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti. Pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obeť násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napríklad C. a M. v. I.).

32. V zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 517/2008 Z. z. sa výška nemajetkovej ujmy určuje s prihliadnutím najmä na a/ osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b/ závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Odvolací súd konštatoval, že z týchto predpokladov správne vychádzal okresný súd.

33. V konaní o náhradu nemajetkovej ujmy bolo preukázané, že žalobca bol trestne stíhaný od 07. 09. 2011 do 18. 11. 2015 (50 mesiacov). Je nepochybné, že každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti a to tým skôr ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozhodnutím súdu (ÚS ČR Nález I. ÚS 554/2004 zo dňa 31. 03. 2005). Žalobca sa počas doby trestného stíhania zúčastňoval na úkonoch prípravného konania a po podaní obžaloby na konaniach pred súdom. Účasť na výsluchoch a účasť na hlavnom pojednávaní pred súdom rovnako ako hrozba trestu odňatia slobody u žalobcu zanechali trvalé následky, spôsobili mu neopísateľné stresy, psychickú traumu, čo podľa jeho tvrdenia sa prejavilo aj na jeho zdraví. Počas uvedeného obdobia neustále čelil nepríjemnostiam, každý sa na neho pozeral ako na zločincu z policajných radov a svojim klientom musel a dodnes musí vysvetľovať, že bol trestne stíhaný nezákonne. To, že sa žiadneho skutku nedopustil musel vysvetľovať nielen svojej rodine, ale aj blízkym priateľom a známym a nezákonné stíhanie malo negatívny vplyv aj na jeho podnikanie, mnohí obchodní partneri s ním rozviazali spoluprácu, pretože nechceli byť spájaný s trestne stíhaným bývalým policajtom. Žalobca sa ocitol počas doby trestného stíhania v izolácii vo všetkých oblastiach života, prišiel o mnohých známych, priateľov, klientov, ktorí mu viac nedôverovali a napriek oslobodzovaciemu rozhodnutiu zostane v očiach mnohých ľudí zločinec.

34. V konaní boli vypočutí svedkovia. Z výsluchu svedka JUDr. U.H. bolo zistené, že so žalobcom sa pozná asi od roku 2007, keď pracovali v policajnom zbore. V roku 2011 sa dozvedel, že mu bolo vznesené obvinenie. On pracoval ako riaditeľ Cudzineckej polície v Košiciach a žalobca ako riaditeľ Cudzineckej polície v Bratislave. V roku 2009 odišiel do výsluhového dôchodku a so žalobcom udržiaval občasný kontakt, keď sa potreboval poradiť išlo o súkromné hovory. Vzhľadom na svoje podnikateľské aktivity navštevoval orgány cudzineckej polície a príslušníci sa ho pýtali, či vie, že je voči žalobcovi vedené trestné stíhanie, jemu samému to bolo nepríjemné. So žalobcom sa o tejto veci rozprával a postupom času sa začal s ním menej stretávať, keďže ho začali spájať so žalobcom. V roku 2012 alebo 2013 sa dozvedel, že mal žalobca zdravotný problém rakovinu, pýtal sa ho, v akom je stave, na čo mu uviedol, že je v strese, lebo je trestne stíhaný. So žalobcom začal styk obmedzovať, nakoľko nevedel, či nie je napichnutý na informačno-technické prostriedky a nechcel byť s ním spájaný. Žalobca mu pripadal po začatí trestného stíhania ako paranoik, ako vyšinutý. Svedok L. B. uviedol, že so žalobcom podniká - zdravotné poistenie cudzincom. Žalobcu pozná tak, že spolu podnikajú. On vedel, čo žalobca robil. Ľudia

ho upozorňovali, aby s ním nepodnikal, že je trestne stíhaný. Začal s ním podnikať v júni 2013, je to jeden z jeho najlepších partnerov. Je pravdou, že váhal takmer rok a pol, či sa do podnikania so žalobcom pustí, keďže mal kamarátov z policajných kruhov, ktorý mu o ňom rozprávali. Uviedol, že mohli podnikať spolu skôr, keby nebol trestne stíhaný a on nemal z toho obavy. V roku 2013 museli žalobcu vymazať z obchodného registra, nakoľko ľudia mali vedomosť o jeho trestnom stíhaní a vyjadrovali obavy, že je spoločníkom. Taktiež sa stalo, že klient, keď sa dozvedel o žalobcovi, prestal vyhľadávať ich služby. I v súčasnosti, keď sa spomenie jeho meno, ľudia vyjadrujú pochybnosti. Svedok U. N. uviedol, že žalobca bol v minulosti jeho nadriadeným. E. na Cudzineckej polícii v Bratislave, len z počutia vie, že bol za niečo trestne stíhaný, ľudia sa ho pýtali, či o tom niečo vie, keď sa aj pýtal žalobcu, tento bol znechutený, nervózny. On mu povedal, že sa neho pýtajú policajti aj cudzinci. Bolo vidno, že sa mu to nepáči, nakoľko nič zlé nespravil. Kamarátske kontakty s ním prerušil, myslel si, že môže mať tiež problémy. Svedok P. T. uviedol, že v roku 2010 robil na cudzineckej polícii ako zástupca žalobcu, pozná ho ešte keď pracoval v K.. V roku 2011 ho navštívili príslušníci z kriminálnej polície, pýtali sa ho, čo vie o trestnom stíhaní žalobcu, potom bol aj oficiálne predvolaný, kontakty so žalobcom obmedzil, prestal mu aj telefonovať. Policajti, s ktorými sa stretával začali mať narážky v zmysle riaditeľa ti zatvorili alebo už si bývalý riaditeľ dosť nahrabal a podobne. Z výsluchu svedkyne X. F., manželky žalobcu bolo zistené, že za dobu stíhania sa vzťahy v rodine vyostřili. Žalobca chodieval domov podráždený, vznikali hádky. Ona je zamestnaná v sociálnej sfére, chcela sa vždy porozprávať s manželom, stále jej hovoril, aby ho nechala, že nemá čas. Vedela, že v zamestnaní rieši nejaké problémy a že bolo na neho dané trestné stíhanie. Brala to ako veľké negatívum voči rodine, ktorá tým utrpela, zároveň rodina manžela a jej rodina. Dcéra navštevuje právnickú fakultu, mala z toho v kolektíve spolužiakov problémy, keďže tieto informácie sa dostali takmer všade. Kolegovia jej rozprávali, že chodí do práce, len aby sa nenudila, vždy bola ukracovaná, nakoľko mala manžela v riadiacej pozícii. Po začatí trestného stíhania prestali žiť spoločným životom, prestali chodiť na dovolenky, prestali sa stretávať aj s rodičmi a v podstate s manželom sa prestali rozprávať, reagoval nervózne, podráždene. Uviedla, že prekonal rakovinu lymfatických uzlín.

35. Z výsluchu svedka U. U., brata manželky žalobcu bolo zistené, že sa mu sťažovala sestra na správanie žalobcu na jeho výbušnosť, ako sa zmenil. Jeho sa pýtali cudzí ľudia na žalobcu, čo jeho švagr vyviedol i v miestnom pohostinstve. Pred vznesením obvinenia sa ako rodiny stretávali, chodievali na plesy, turistiku, žili kultúrno-spoločenským životom, športovo. Počas stíhania vzťahy prerušil, nechcel mať problémy v práci. F. P. L. bol v pracovnom vzťahu so žalobcom a v mierne kamarátskom. Potvrdil osočovanie žalobcu klientmi, keďže žalobca pracoval v ich spoločnosti. Mal zo strany polície zlé meno. Stalo sa, že klienti odmietali spoluprácu s ich spoločnosťou. Žalobca sa mu sťažoval, že manželka mu vyčíta, že platí veľké peniaze právnikom, že dcéra bude právnička a bude mať zlé uplatnenie. Vyčítala mu, že vo svojej firme nemá kariérny postup. Svedok U. V., bývalý kolega manželky žalobcu videl na jeho manželke, že je z trestného stíhania nešťastná. Žalobca bol spoločenský, v kolektíve obľúbený, po stíhaní bol uzavretejší, jeho manželka to zle znášala. Svedok L. X. U., kolega žalobcu potvrdil, že mal s ním pred vznesením obvinenia veľmi dobrý kolegiálny vzťah, skôr pracovný ako priateľský, po vznesení obvinenia sa ich vzťah zmenil, žalobca túto situáciu zle prežíval. Začalo sa na neho hľadieť v odborných kruhoch ako na špinu, hajzla, tieto slová často padali. Bol zakázaný akýkoľvek kontakt s jeho osobou. Keď sa s ním neplánovane stretol v obchodnom centre, na druhý deň musel vysvetľovať, prečo sa s ním stretol. Radoví policajti mali strach zo stretnutia so žalobcom. Po vznesení obvinenia sa žalobca zmenil, prejavovala sa u neho paranoja, strach, súviselo to aj s ich pracovnou činnosťou. Každý mal strach so žalobcom sa stretnúť.

36. Výška náhrady nemajetkovej ujmy je výlučne na posúdení súdu a súd je povinný prihliadnuť na okolnosti konkrétneho prípadu a závažnosť vzniknutej ujmy v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Ústavný súd SR v Náleze III.ÚS 754/2016-42 zo dňa 24. 01. 2017 uviedol „ústavný súd je toho názoru, že stanoviť presnou sumou výšku náhrady nemajetkovej ujmy za deň, či mesiac trvania väzby alebo vedenia trestného stíhania vopred pre všetky prípady nie je možné, pretože primeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy musí zohľadňovať vždy osobitné okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemožno vopred postihnúť. Rovnako tak nie je možné ani mechanicky prevziať závery rozhodovacej praxe súdov iných štátov, či Európskeho súdu pre ľudské práva a to najmä s ohľadom na odlišnosť životnej úrovne v jednotlivých štátoch, ktorá rovnako tak musí byť zohľadnená pokiaľ priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy má zodpovedať predstavám spravodlivosti a slušnosti v danom čase a na danom mieste“. Ani to však neznamená, že takúto rozhodovaciu prax týchto orgánov by nebolo na mieste zohľadniť.

37. Súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie, ktoré trvalo od 07. 09. 2011 do 18. 11. 2015 spolu vo výške 16 800 Eur s tým, že za prvých 24 mesiacov priznal žalobcovi sumu 250 Eur mesačne a ďalších 36 mesiacov sumu 300 Eur mesačne. V takejto výške považoval náhradu nemajetkovej ujmy za primeranú a zodpovedajúcu všeobecnej predstave i vzhľadom na vyššie uvedené a citované rozhodnutia. Žalobcovi vznikla v dôsledku neprímerane dlho trvajúcej neistoty ujmy, na čo súd prihliadol. Uvedený zásah v konaní bol preukázaný, nešlo len o tvrdenia žalobcu ako namietala žalovaná, ale výsluchom svedkov bol preukázaný zásah do osobnostnej sféry žalobcu do jeho práce, podnikania a rodinného života. Došlo k narušeniu spoločenských vzťahov. Trestné stíhanie malo vplyv na podnikateľské aktivity žalobcu. Žalobca sa ocitol počas doby trestného stíhania v izolácii vo všetkých oblastiach života. Pokiaľ žalobca predkladal lekárske správy na preukázanie, že v dôsledku trestného stíhania sa stal onkologickým pacientom. Je pravdou, že stres je spúšťačom mnohých závažných ochorení. Z predložených lekárskeho správ nie je možné vyvodiť, že žalobca ochorel v dôsledku trestného stíhania a teda uvedenú chorobu nie je možné dať do príčinnej súvislosti s trestným stíhaním žalobcu. Takéto dôkazy žalobca nepredložil. Súd však uvádza, že pokiaľ žalobca trpel onkologickým ochorením počas doby trestného stíhania bola táto doba pre neho omnoho náročnejšia a malo to zásadný vplyv na všetky oblasti jeho života. Svedkovia, ktorí boli v konaní vypočutí uviedli, že sa začali so žalobcom menej stretávať, aby neboli so žalobcom spájaní, keďže bol trestne stíhaný. Potvrdili, že jeho trestné stíhanie malo vplyv na podnikanie. Vzhľadom na funkciu, ktorú žalobca zastával mali ľudia o jeho trestnom stíhaní vedomosť. S výpoveďami bol preukázaný aj vplyv na rodinný život. Manželka žalobcu uviedla, že vzťahy v rodine sa vyostřili, vznikali hádky, malo to vplyv aj na bližšiu rodinu, na dcéru, prestali žiť spoločenským životom, prestali chodiť na dovolenky, stretávať sa aj s rodičmi, v podstate prestali sa aj ako manželia rozprávať. Tieto skutočnosti potvrdil aj svedok U. U., brat manželky žalobcu. Pokiaľ súd priznal za 24 mesiacov nižšiu sumu ako za ďalšie mesiace trestného stíhania je tak s poukazom na judikatúru najvyšších súdnych autorít, v zmysle ktorej je potrebné zohľadniť dobu trvania nezákonného stíhania a bolo by nesprávne, ak by počiatočná doba konania bola odškodňovaná v rovnakej výške ako doba ju presahujúca. Najvyšší súd SR pokladá za rozumné, aby prvé dva roky boli ohodnotené sumou o polovicu nižšie a je potrebné prihliadnuť vždy k celkovej dobe nezákonného konania (stanovisko občiansko-právneho a obchodného kolegia NS ČR zo dňa 13. 04. 2011 sp. zn. Cpjn 206/2010). Súd mal za to, že takto priznaná výška nemajetkovej ujmy je zodpovedajúca všeobecnej predstave spravodlivosti je adekvátna a primeraná i s poukazom na zákon č. 215/2006 Z. z., v zmysle ktorého v prípade, že trestným činom bola spôsobená smrť má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy, pri trestnom čine znásilnenia za spôsobenú morálnu škodu sa stanovuje limit odškodnenia desaťnásobku minimálnej mzdy. Trestné stíhanie vo veci žalobcu bolo začaté v roku 2011, kedy výška minimálnej mzdy bola 317 Eur a päťdesiatnásobok je 15 858 Eur. V roku 2015 bola výška minimálnej mzdy 380 Eur a päťdesiatnásobok tejto sumy je 19 000 Eur.

38. V prevyšujúcej časti žalobu súd zamietol. Žalobca sa domáhal nemajetkovej ujmy vo výške 75 000 Eur. Súd mal za to, že takáto výška nemajetkovej ujmy nezodpovedá všeobecnej predstave spravodlivosti a mal za primeranú a adekvátnu sumu, ktorú priznal vzhľadom na zdôvodnenie priznanej sumy, preto potom vo zvyšku žalobu zamietol.

39. O trovách konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP a priznal žalovanému nárok na náhradu trov tohto konania žalovanej podľa § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu v konaní vo výške 48,52 %. Žalobca sa v konaní domáhal náhrady škody z nezákonného trestného stíhania spolu vo výške 79 991,90 Eur. Súd priznal žalobcovi sumu 20 591,90 Eur a vo zvyšku žalobu zamietol. Celková priznaná suma istiny je 20 591,90 Eur z celkovo uplatňovanej sumy 79 991,90 Eur, čo predstavuje 25,74 % úspech žalobcu a 74,26 % úspech žalovaného. Po započítaní úspechu žalovaného a úspechu žalobcu je úspech na strane žalovanej strany vo výške 48,52 %. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti vo veci samej.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C. s. p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie v zmysle zvláštneho predpisu.